

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	42899
Nom	Xarxes socials i iniciatives emprenedores
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	11.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2107 - Màster Universitari en Cooperació al Desenvolupament	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2107 - Màster Universitari en Cooperació al Desenvolupament	2 - Planificació integral del desenvolupament local	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ABELED0 SANCHIS, RAUL	110 - Economia Aplicada

RESUM**MATERIA FOMENT D'INICIATIVES EMPRESARIALS**

La creació d'una empresa mitjançant l'emprenedoria ordinària estableix el marc per a la comprensió de l'existència d'alternatives. Només amb el coneixement de la realitat podem construir les alternatives i aquest és justament l'objectiu d'aquest mòdul del màster: el foment d'iniciatives empresarials.

“HI HA UNA ALTRA FORMA D'EMPRENDRE I GESTIONAR UNA EMPRESA”. Hi ha altres formes de crear empreses i, sobretot, hi ha capacitat creativa, innovadora i intel·lectual per a crear una empresa en funció d'uns objectius que no han de ser els mateixos per a tots els empresaris. Deixant evident en el desenvolupament d'aquest programa, d'una forma constant, la capacitat de construir a partir de la necessitat de tenir eines per al servei de la societat, ens centrem en l'alternativa de l'emprenedoria social i solidària.

El programa desenvolupat redefeix els perfils i les capacitats de construcció empresarial dels individus. Situa l'individu al centre del sistema econòmic, amb la construcció d'empreses per a satisfer necessitats humanes i no només economicofinanceres. L'individu s'apodera enfront d'un sistema econòmic.

Coneixedors de la dificultat conceptual i de com és d'adversa la realitat comuna per a comprendre i interioritzar la idea d'una construcció social i solidària d'empreses, el suport sobre casos reals ja existents, contrastats, amb èxit i/o viscuts en primera persona es converteix en la via de comunicació elegida i a seguir al llarg d'aquest mòdul. La base i argumentació teòrica té en tot moment el suport i s'assenta en i per realitats a la disposició de l'alumne. En qualsevol cas, atesa la densitat i la complexitat de les alternatives, el resultat buscat no és el control de les eines presentades, sinó el coneixement de la seua existència i l'assumpció de la capacitat personal que cadascun posseeix de cara al seu ús.

El programa s'inicia amb el perfil de l'emprenedor social com a resposta a la realitat de la nostra societat global per a construir a partir d'ell l'empresa social en el marc de l'economia social i solidària. Conseqüents amb aquesta forma d'empendre, l'estudi de viabilitat d'una empresa requereix una reordenació i adjectivació diferent per a donar com a resultat l'empresa social. La coherència en els criteris i la cerca de l'oportunitat atorga raó a la presentació d'eines (financeres, comercials, recursos humans i de gestió) que permeten construir l'empresa social i, posteriorment, gestionar-la amb coherència i oportunitat. L'última part del programa introdueix el valor social com a eix constructiu d'una economia social i solidària. El maneig del concepte i l'aprenentatge del seu cicle, com a part natural i necessària del cicle econòmic real, permetrà a l'empresa social rendibilitzar la seua gestió i, conseqüentment, crear uns beneficis majors que els beneficis que podria donar-li la gestió financera.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

MATERIA FOMENT DINICIATIVES EMPRESARIALS: Per a cursar aquesta assignatura amb bon aprofitament és convenient disposar d'una base de coneixement en el camp de l'emprenedoria i l'economia social, així com habilitats de cerca i anàlisi documental a través de les noves tecnologies. D'altra banda, és aconsellable que els alumnes tinguin inquietuds per l'economia, el món de l'empresa, etc.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

2107 - Màster Universitari en Cooperació al Desenvolupament

- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguin comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Tindre criteris d'anàlisi de la realitat política, social, econòmica i cultural en la que es contextualitzen els enfocaments i temes de la nova cultura de la cooperació que promouen els organismes i les convencions internacionals
- Saber reconèixer les interrelacions entre els agents locals i els globals
- Conèixer l'entorn econòmic internacional per a identificar accions de desenvolupament viables en els mercats mundials

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

- És capaç d'identificar els elements clau de la planificació estratègica.
- És capaç d'engegar un projecte en una entitat sense ànim de lucre.
- És capaç d'engegar polítiques de creació de noves empreses

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Economia Social i Desenvolupament local

Fonaments de l'economia social. Organitzacions i empreses que formen part de l'Economia Social: Cooperatives, Associacions, Fundacions, Societats Laborals, ONG, Organitzacions voluntàries. Aspectes transversals de l'economia social. Processos que contribueixen a enfortir les entitats des de la perspectiva psicosocial.

2. Capital social per al desenvolupament local

El capital social com a recurs per al desenvolupament local. Recursos Humans, xarxes, lideratge i presa de decisions en l'entorn local. Participació sociocomunitaria: tècniques de concertació i integració de col·lectius. La cooperació empresarial a través del cooperativisme

3. Foment d'iniciatives empresarials

Creació i gestió d'empreses. Identificació i avaluació d'oportunitats empresarials. Formes jurídiques i aspectes legals. El Pla d'empresa. Finançament de la nova empresa. Instruments financers per a l'autoocupació: Els microcrèdits. Mesures i organismes de suport i ajuda a la creació de empreses

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	21,00	100
Tutories reglades	20,00	100
Seminaris	10,00	100
Pràctiques en aula	10,00	100
Altres activitats	5,00	100
Estudi i treball autònom	209,00	0
TOTAL	275,00	

METODOLOGIA DOCENT

- Sessions presencials teòriques amb exposició de continguts bàsics del programa.
Realització de seminaris com a espais per a la reflexió, posada en comú i aprofundiment dels continguts ja treballats per l'alumne amb anterioritat a través del seu treball autònom.
- Sessions presencials pràctiques en les quals s'utilitzaren estratègies metodològiques de resolució de problemes, estudi de cas i aprenentatge per projectes per a l'aplicació dels conceptes bàsics prèviament introduïts.
- Tutories en aula per a la resolució de dubtes i aclarir col·lectivament qüestions d'interès per a tots els alumnes/as en relació als continguts conceptuals o pràctics, així com el treball que hauran de realitzar de forma autònoma.

AVALUACIÓ

Proves d'avaluació	40
Activitats i pràctiques dirigides en l'aula	10
Memòria	50
TOTAL	100

Per superar l'assignatura s'han d'aprovar amb un 5 tots els exercicis avaluable.

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. S'ha de tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat. Davant

pràctiques fraudulentas es procedirà segons allò establert pel “**Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentas a la Universitat de València**” (ACGUV 123/2020):
<https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83.pdf>

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Materia Economía Social y Desarrollo Local
 - CHAVES,R. y PEREZ DE URALDE,TX (2012): La economía social y la cooperación al desarrollo, Publicaciones de la Universidad de Valencia, Valencia
 - CIRIEC (2012): La economía social en la Unión Europea, Comité Económico y Social Europeo, Bruselas. (Descargable en español: <http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/qe-30-12-790-es-c.pdf>)
- Materia Capital Social para el Desarrollo Local
 1. Rodríguez Modoño, P. (2013): El capital social como factor de innovación y desarrollo empresarial, Consejo Económico y social de Andalucía, Sevilla.
 2. Fuertes, A.M. et al. (2013): Las aportaciones del apoyo social al capital social: propuesta de un modelo integrado y convergente, Ciriec-España, nº 77 (descargable en: www.ciriec-revistaeconomia.es)

Chaves-Avila, R., Pérez de Uralde, J.M.(dirs) (2012): La economía social y la cooperación al desarrollo. Una perspectiva internacional. Valencia, Universitat de València.

- Materia Fomento de Iniciativas Empresariales
 1. Apoyo a Emprendedores:
 2. Cámara de Comercio: www.camaras.org
 3. Centro Europeo de Empresas Innovadoras (CEEI): www.ceei.net
 4. Instituto Valenciano de la Juventud (IVAJ): www.ivaj.es
 5. Federaciones y Confederaciones Empresariales:
 6. Federación de Asociaciones Empresariales de Empresas de Inserción(FAEDEI): www.faedaei.org
 7. Asociación Valenciana de Empresas de Inserción (AVEI): www.aveiweb.org
 8. Confederación Nacional de CEE (CONACEE): www.conacee.org
 9. Entidades y Redes vinculadas a la Economía Alternativa:
 10. Red de Redes de Economía Alternativa y Solidaria (REAS): www.economiasolidaria.org
 11. Fiare Banca Ética: www.proyectofiare.com
 12. COOP57: www.coop57.coop
 13. Coordinadora Estatal de Comercio Justo: www.comerciojusto.org
 14. Observatorio Iniciativas de Economía Alternativa y Solidaria (IDEAS): www.ideas.coop

- 15 Emprendedores Sociales:
- 16 Fundación Internacional Ashoka: www.ashoka.org
- 17 Socialnest: www.socialnest.org

- 18 Publicaciones:
- 19 Contreras R., Díaz B. y González N. (2007): Centros de Desarrollo de la Economía Social y Solidaria (CDESS). Valencia.
- 20 Lesmes, S. (2002): Manual para la aplicación de Cláusulas Sociales. Editorial Fundación Gaztelan y Obra Social de Caja Madrid. Pamplona.
- 21 Lesmes, S. (2006): Cláusulas sociales. Contratación Pública e inserción social. Edita Proyecto Lamegi (I. Comunitaria EQUAL). Bilbao.
- 22 Nittúa (2010): Documento divulgativo sobre el Trabajador Acompañante. Valencia.
- 23 Socorro F. (2010): Empleados sin sueños, empresas sin almas.
- 24 Robinson K. (2010): Sobre el talento, la capacidad y la evidencia de la creatividad humana.
- 25 Bacás J. (2010): Pregunta por la solución, no el problema.
- 26 Pérez J.C., Etxezarreta E. y Gurudi L. (2009): Economía social, empresa social y economía solidaria: diferentes conceptos para un mismo debate. Edita REAS Euskadi, Bilbao.
- 27 Contreras R., González N. y Valcárcel M. (2010): Valor social. Edita Nittúa, Valencia.
- 28 Contreras R. y González N. (2008): Guía para la creación de empresas sociales. Edita Equipo de Trabajo Compass, Castellón.
- 29 REAS Euskadi (2009): Batería de indicadores para auditoría social de la economía solidaria. Edita REAS Euskadi, Bilbao.
- 30 REAS (2011): Carta de Principios de la Economía Solidaria. Edita REAS- Red de Redes. Bilbao.
- 31 Valcárcel M. (2010): Valoración del impacto social de las caja de ahorro españolas: un método para el Área de Asistencia Social. Tesis Doctoral, Madrid.
- 32 González N. y otros (2008): El Trabajador Acompañante. Nuevo perfil en las estructuras empresariales. Edita Carena Editors, Valencia.

-
- Chaves,R. y Zimmer,A. (dir) (2017): El tercer sector en España y en Europa. Crisis, barreras en su desarrollo y estrategias de resiliencia en los sectores de la acción social, la cultura y el deporte, Edl Universitat de València, Valencia.

http://p.u.v.es/el-tercer-sector-en-espa-a-y-en-europa.html?__store=espanyol&__from_store=valencia
- -Evolución reciente de la economía social en Europa
<https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/recent-evolutions-social-economy-study>

- La Guía laboral de la inserción de jóvenes en la economía social
<http://ciriec.es/wp-content/uploads/2017/12/GUIA-LABORAL-ES.pdf>

- La economía social ante los conceptos emergentes en Europa (como economía colaborativa, del bien común, circular, etc..) <http://ciriec.es/novedades-bibliograficas/la-economia-social-valenciana->

ante-los-conceptos-emergentes-relacionados-en-europa/

Complementàries

- Materia Economía social y desarrollo local

1 Observatorio iberoamer. del empleo y Economía social: www.oibescoop.es

2 DRAPERI, J.F. (2007): *Comprendre l'économie sociale*. Dunod, Paris.

3 GRAVALOS, M.A. (2002): *Economía Social*, Flumen ed., Oviedo

4 LAVILLE, J.L. et al (2006): *Economía Social y Solidaria*, edl OSCE, Buenos Aires.

5 DEFOURNY, J. et al (2001): *Economía social en el norte y en el sur*, Corregidor, B.A.

6 LIANZA, A. CHEDID, F. (org) (2012): *A economía solidaria na America Latina, realidades nacionais e politicas p*
7

<http://portal.mte.gov.br/data/files/8A7C812D3CB58904013CB997701A2796/Economia%20Solid%C3%A1ra%20>

8 NOYA, A. (ed) (2007) *The social economy. Building inclusive economies*, OECD.

9 FONTENAUD, F. et al (2010): *Social and Solidarity Economy: Building a Common Understanding*, OIT, Ginebr

10 PEREZ DE URALDE, TX (2001): *La economía social en Iberoamérica, Análisis nacionales*, Fundación iber
(Descargable en www.ciriec.es).

11 Revista CIRIEC-España (2006), nº 52, *Economía Social y desarrollo territorial*

12 Revista CIRIEC-España (2002), nº 41, Número especial "Agricultura y cooperativismo

Descargables en: www.ciriec-revistaeconomia.es (claves: ciriec y ciriec)

- Localización: La Universitat de València - Estudi General dispone de un centro de documentación especializado en Economía Social y Cooperativa, el CIDEC -Centro de Información y Documentación sobre Economía Pública, Social y Cooperativa-, situado en el Campus dels Tarongers, Biblioteca Central Gregorio Mayans, 1ª planta. Los estudiantes de esta Universitat pueden acceder libremente a sus fondos. Toda la bibliografía del programa se encuentra en dicho centro. Campus Tarongers, Biblioteca central, 1º piso. 46.022 Valencia Tlf: (96) 382.84.91

<http://www.uv.es/cidec>

- Materia Capital social para el desarrollo local

1. BoUrdieu, Pierre (1986). *The forms of Capital*, en *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*, New York: Greenwood Press.

2. CaraccioloBasco, M. y FotiLaxalde, M. P. (2003): *Economía solidaria y capital social*. Ed. Paidós. Argentina.

3. CEPAL (2003): *Capital Social y reducción de la pobreza en América Latina y Caribe* CEPAL y Universidad de Michigan.

4. Coleman, J.S. (2000), *Social Capital*. En Coleman, J., 2000, *The foundations of social theory*. Belknap Harvard.

5. Grannovetter, Mark S. (2000), *La fuerza de los vínculos débiles*. *Política y Sociedad*, 33, pp. 41-56

6. Lin, N. (2001) *Social Capital. A Theory of Socials Structure and Action*. Cambridge University Press

7. Marcuello, C. (2007): *Capital social y organizaciones no lucrativas. El caso de las ONGD*, Fundación BBVA.

8. Putnam, R.D. (1993), *Making Democracy Work. Civic traditions in modern Italy*, Princeton University Press, New Jersey

El profesor indicará bibliografía complementaria, en su caso, en los temas correspondientes del

programa.

- Materia Fomento de iniciativas empresariales

El material complementario empleado en las clases (presentaciones, vídeos, etc.) será facilitado a través del Aula Virtual.

